

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Jul 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-jul 2013. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 1 246,9 mil.eura što ukazuje na pad od 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 227,3 mil.eura, što je više za 6,3% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 019,6 mil. eura, što je manje za 4,3% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 22,3% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 20,1% .

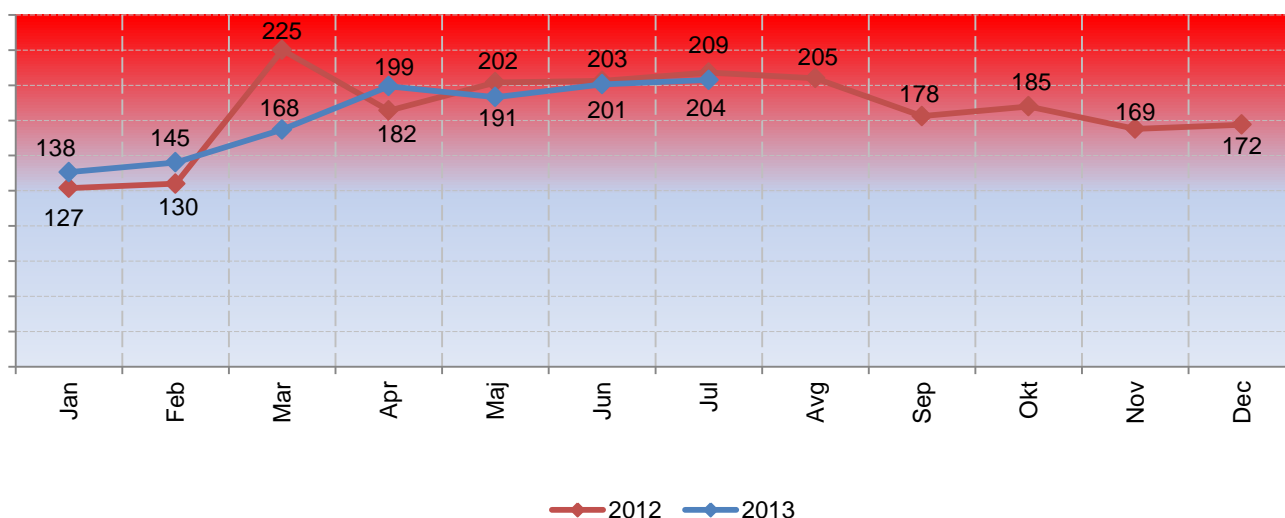
U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva-** sektor 3, u iznosu od 77,3 mil. eura (koju čine: Električna energija u iznosu od 71,4 mil.eura i Nafta i naftni derivati u iznosu 5,5 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 7 – Mašine i transportni uređaji u iznosu od 209, 1 mil. eura (koji čine: Drumska vozila u iznosu od 55,8 mil. eura i Električne mašine, aparati i uređaji u iznosu od 39,9 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (87,3 mil. eura), Republika Hrvatska (31,1 mil. eura), Slovenija (24,9 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (286,4 mil. eura), Kina (90 mil. eura) i Grčka (82,7 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do jula 2013. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktoabar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktoabar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 218	27 983	-82 235
Februar	113 943	31 259	-82 684
Mart	138 476	29 949	-108 528
April	162 340	36 931	-125 408
Maj	152 142	39 357	-112 786
Jun	170 268	30 367	-139 900
Jul	172 243	31 435	-140 809

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
November	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 218	77 224	350	2 068	30 541	35
Februar	113 943	97 972	249	2 611	13 090	21
Mart	138 476	120 154	318	2 974	15 010	21
April	162 340	141 398	436	3 580	16 699	227
Maj	152 142	133 199	550	2 990	15 366	36
Jun	170 268	149 472	872	3 347	16 546	32
Jul	172 243	152 543	526	3 476	15 644	54

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktoabar	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktoabar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 983	27 069	610	186	110	9
Februar	31 259	30 237	579	36	393	14
Mart	29 949	27 520	1 197	31	1 201	0
April	36 931	36 003	625	57	234	14
Maj	39 357	38 477	395	151	333	0
Jun	30 367	29 860	227	52	229	0
Jul	31 435	29 845	443	186	960	0

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-jul 2012/2013

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Jul 2012		Jan-Jul 2013		Jan-Jul 2012		Jan-Jul 2013		Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	213 730	100	227 281	100	1 065 038	100	1 019 630	-851 309	-792 350
Evropa	98	209 613	96	219 011	86	920 582	86	871 961	-710 970	-652 950
EU-28¹	57	122 844	42	95 292	44	472 414	44	448 059	-349 569	-352 767
Cefta²	36	75 884	49	112 460	38	403 970	38	389 937	-328 087	-277 477
Afrika	0	143	2	4 074	0	2 051	0	3 303	-1 908	770
Azija	1	3 075	2	3 460	11	115 461	12	122 895	-112 387	-119 435
Amerika	0	877	0	698	3	26 715	2	21 046	-25 838	-20 347
Okeanija	0	23	0	37	0	228	0	426	-206	-388
SAD	0	728	0	543	1	8 125	1	8 074	-7 397	-7 531
Kina	1	1 898	1	1 945	8	82 338	9	89 963	-80 440	-88 018
Rusija	2	3 468	1	2 986	1	8 970	0	2 246	-5 502	740
Švajcarska	1	1 537	1	1 854	1	14 619	1	8 065	-13 082	-6 211
Japan	0	844	0	1 119	1	9 019	1	9 625	-8 175	-8 506
Turska	3	5 442	3	5 909	2	17 113	2	18 314	-11 671	-12 405
Brazil	0	0	0	3	1	9 437	1	6 605	-9 437	-6 601

¹ Od 1 Jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28 članica EU.

² Albanija, Bosina i Hercegovina, Reublika Makedonija, Republika Srbija i UMNİK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2012	2012 Jan-Jul	2013 Jan-Jul		2012	2012 Jan-Jul	2013 Jan-Jul	2012	2012 Jan-Jul	2013 Jan-Jul
SVIJET	100	366 896	213 730	227 281	100	1 820 850	1 065 038	1 019 630	-1 453 954	-851 309	-792 350
EU-27	52	189 004	122 844	95 292	44	809 886	472 414	448 059	-620 882	-349 569	-352 767
Austrija	1	4 219	1 844	1 981	2	32 676	20 207	18 346	-28 457	-18 363	-16 365
Belgija	0	176	143	277	0	8 840	5 058	5 563	-8 664	-4 915	-5 286
Bugarska	0	423	255	584	0	9 030	4 666	5 915	-8 607	-4 411	-5 331
Češka	1	2 691	696	3 636	1	18 397	12 008	6 615	-15 706	-11 312	-2 979
Danska	0	8	1	644	0	3 749	2 045	1 078	-3 741	-2 045	-434
Estonija	0	55	50	0	0	187	72	226	-132	-22	-226
Finska	0	1 229	251	0	0	1 212	479	851	17	-228	-851
Francuska	1	2 458	1 477	2 296	1	22 166	13 388	9 979	-19 708	-11 911	-7 682
Grčka	1	3 575	3 356	2 963	9	159 189	88 705	82 725	-155 614	-85 349	-79 762
Holandija	1	2 653	1 828	1 013	2	32 139	17 961	17 509	-29 485	-16 134	-16 496
Irska	0	1	0	0	0	2 559	1 653	1 248	-2 558	-1 653	-1 248
Italija	3	12 393	7 058	9 865	6	112 453	66 865	68 944	-100 060	-59 807	-59 079
Kipar	0	20	20	121	0	657	404	548	-637	-384	-427
Letonija	0	195	0	3	0	108	43	87	87	-43	-84
Litvanija	0	195	0	0	0	107	53	113	88	-53	-113
Luksemburg	0	85	51	33	0	215	196	24	-131	-145	9
Mađarska	5	18 058	15 140	1 084	1	18 797	10 211	11 376	-738	4 928	-10 293
Malta	0	108	69	212	0	11	1	0	97	68	212
Njemačka	4	14 381	11 255	9 083	6	115 665	66 943	68 107	-101 285	-55 688	-59 024
Poljska	1	4 406	2 826	3 086	1	13 053	6 837	8 822	-8 647	-4 010	-5 736
Portugalija	0	0	0	0	0	496	316	268	-496	-316	-268
Republika Hrvatska	23	83 544	54 932	31 117	6	110 436	65 781	57 574	-26 892	-10 849	-26 457
Rumunija	1	2 205	2 167	127	1	26 348	17 020	10 533	-24 143	-14 852	-10 406
Slovačka	0	314	105	72	0	4 715	2 547	3 204	-4 401	-2 442	-3 132
Slovenija	8	28 887	14 943	24 867	4	73 141	42 575	38 046	-44 255	-27 631	-13 180
Španija	0	28	9	59	1	21 837	12 868	16 273	-21 809	-12 859	-16 214
Švedska	1	2 137	1 385	639	0	3 610	2 031	6 887	-1 473	-646	-6 248
Vel.Britanija	1	4 560	2 985	1 531	1	18 091	11 481	7 196	-13 531	-8 496	-5 665
CEFTA	39	143 667	75 884	112 460	39	702 314	403 970	389 937	-558 647	-328 087	-277 477
Albanija	2	7 634	3 388	6 468	1	13 966	7 716	14 759	-6 333	-4 328	-8 291
BiH	7	27 413	14 774	8 172	7	123 225	70 663	72 066	-95 813	-55 888	-63 894
Moldavija	0	0	0	0	0	143	74	82	-143	-74	-82
Republika Makedonija	1	2 293	1 114	1 490	2	27 527	14 945	14 061	-25 235	-13 831	-12 570
Republika Srbija	23	83 360	45 359	87 348	29	532 886	308 438	286 439	-449 526	-263 079	-199 091
UMNIK Kosovo	6	22 968	11 249	8 981	0	4 565	2 135	2 529	18 403	9 114	6 452
Ostale zemlje	9	34 225	15 002	19 529	17	308 651	188 654	181 635	-274 426	-173 652	-162 106

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2009	142 951	52	7 407	3	12	0	95	0
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	18 571	68	83	0	97	0	0	0
Februar	14 074	59	1	0	0	0	12	0
Mart	17 401	52	17	0	149	0	103	0
April	19 815	63	173	1	74	0	9	0
Maj	20 374	59	13	0	234	1	846	2
Jun	16 303	51	73	0	143	0	927	3
Jul	16 308	52	368	1	148	0	0	0
Avgust	15 293	48	17	0	0	0	148	0
Septembar	14 438	48	0	0	96	0	391	1
Oktobar	12 569	47	20	0	135	1	190	1
Novembar	11 470	35	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	12 389	38	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	36	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 172	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	9 940	33	2	0	219	1	0	0
Jul	12 984	41	104	0	180	1	762	2
UVOZ								
2009	701 508	42	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	46 578	47	678	1	886	1	4 829	5
Februar	48 159	45	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	76 018	40	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	65 963	44	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	80 202	48	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	75 648	44	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	79 846	45	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	78 477	45	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	61 477	42	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktobar	72 075	45	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	59 989	44	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	65 454	47	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	41 524	38	683	1	1 101	1	27 467	25
Februar	51 526	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 164	46	1 368	1	1 262	1	9 775	7
April	72 333	45	1 482	1	1 742	1	11 075	7
Maj	66 793	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 726	45	1 095	1	1 381	1	11 607	7
Jul	75 993	44	1 305	1	1 452	1	10 794	6

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	213 730	227 281
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	213 730	227 281
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	22 423	25 308
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	31 167	34 734
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	27 424	77 343
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	7 014	5 281
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	13 913	13 488
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	109 544	66 329
EU-28	188 862	57	273 351	60	189 004	52	122 844	95 292
0-9 TOTAL	188 862	57	273 351	60	189 004	52	122 844	95 292
0+1 Hrana, piće i duvan	6 176	2	6 771	1	5 742	2	2 420	2 965
2+4 Sirovine	18 683	6	27 763	6	22 789	6	13 812	13 045
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	5 323	10 931
5 Hemijski proizvodi	826	0	671	0	1 147	0	609	664
7 Mašine i transportni uređaji	10 760	3	11 512	3	13 820	4	7 886	7 237
6+8 Ostali industrijski proizvodi	134 062	41	207 483	46	130 181	35	90 550	55 652
CEFTA	126 477	38	137 698	30	143 667	39	75 884	112 460
0-9 TOTAL	126 477	38	137 698	30	143 667	39	75 884	112 460
0+1 Hrana, piće i duvan	35 802	11	39 384	9	37 988	10	17 113	16 116
2+4 Sirovine	22 012	7	24 871	5	22 100	6	10 141	13 739
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	20 927	65 832
5 Hemijski proizvodi	12 088	4	11 357	2	10 763	3	6 385	4 587
7 Mašine i transportni uređaji	13 276	4	9 337	2	6 259	2	3 563	3 767
6+8 Ostali industrijski proizvodi	30 107	9	17 810	4	29 526	8	17 755	8 419
SAD	461	0	610	0	948	0	728	543
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	728	543
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	136	345
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	0	25
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	26
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	468	143
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	124	4
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	844	1 119
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	844	1 119
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	731	1 119
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	1 898	1 945
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	1 898	1 945
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	290	119
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	1 536	1 793
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	2	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	71	33
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 065 038	1 019 630
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 065 038	1 019 630
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	234 698	246 591
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	48 204	38 076
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	203 860	141 618
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	96 664	104 180
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	207 650	209 062
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	273 561	277 416
EU-28	705 359	43	807 146	44	809 886	44	472 414	448 059
0-9 TOTAL	705 359	43	807 146	44	809 886	44	472 414	448 059
0+1 Hrana, piće i duvan	113 186	7	131 315	7	142 690	8	79 905	86 756
2+4 Sirovine	9 131	1	11 200	1	10 011	1	6 346	5 542
3 Mineralna goriva i maziva	146 157	9	214 403	12	221 606	12	127 709	98 933
5 Hemijski proizvodi	68 954	4	85 113	5	81 922	4	47 047	49 095
7 Mašine i transportni uređaji	190 228	11	182 862	10	173 940	10	106 813	105 597
6+8 Ostali industrijski proizvodi	177 703	11	181 520	10	179 291	10	104 192	99 449
CEFTA	589 848	36	726 171	40	702 314	39	403 970	389 937
0-9 TOTAL	589 848	36	726 171	40	702 314	39	403 970	389 937
0+1 Hrana, piće i duvan	220 680	13	241 996	13	242 652	13	134 122	139 691
2+4 Sirovine	67 941	4	79 590	4	60 472	3	36 670	31 044
3 Mineralna goriva i maziva	35 531	2	105 403	6	92 903	5	63 442	37 226
5 Hemijski proizvodi	52 666	3	65 973	4	66 850	4	38 008	43 923
7 Mašine i transportni uređaji	30 586	2	35 753	2	40 451	2	23 344	22 991
6+8 Ostali industrijski proizvodi	182 444	11	197 454	11	198 985	11	108 384	115 062
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	8 125	8 074
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	8 125	8 074
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	663	687
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	48	41
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	27	44
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	1 763	1 539
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	3 865	4 184
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	1 759	1 578
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	9 019	9 625
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	9 019	9 625
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	7	6
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	1	3
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	32	31
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	222	171
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	6 817	7 121
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	1 940	2 293
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	82 338	89 963
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	82 338	89 963
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	511	725
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	190	222
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	11	7
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	2 509	2 028
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	47 465	52 413
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	31 653	34 568

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013	Index Jan-Jul 13 Jan-Jul 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	213 730	227 281	106
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	13 092	14 147	108
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	5	11	229
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	3 282	3 826	117
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	16	808	
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	23	3	15
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	2 847	2 339	82
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	3 048	4 062	133
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	8	5	64
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	2 213	2 157	97
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	118	82	69	53	65	35	58	165
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	1 614	878	54
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	9 331	11 162	120
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	9 331	7 465	80
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	0	3 697	
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	29 519	33 920	115
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	3 612	3 225	89
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	0	10	
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	0	0	
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	7 032	8 578	122
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	638	637	100
26 Tekstilna vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	53	4	8
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	532	763	143
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	17 543	20 462	117
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	109	241	221
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	27 424	77 343	282
32 Kameni ugalj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	1 098	398	36
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	5 135	5 492	107
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	0	0	0
35 Električna energija	17 033	49 094	288	38 268	78	21 191	71 453	337
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	1 648	814	49
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	242	247	102
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	1 255	282	22
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	151	284	188
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	7 014	5 281	75
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	37	26	70
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	4	45	
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	57	35	61
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	5 461	3 816	70
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	507	581	114
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	2	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	163	123	75
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	331	185	56
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	452	470	104

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013	Index Jan-Jul 13 Jan-Jul 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	105 157	61 763	59
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	226	301	134
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	120	30	25
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	494	486	98
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	570	291	51
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	133	116	87
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	873	2 328	267
67 Gvozdje i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	12 723	8 530	67
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	87 364	48 117	55
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	2 654	1 564	59
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	13 913	13 488	97
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	192	183	95
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	1 341	1 176	88
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	28	138	487
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	6 610	5 519	84
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	207	199	96
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	764	456	60
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	1 227	1 864	152
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	2 258	2 281	101
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	1 288	1 671	130
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	4 388	4 566	104
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	74	97	130
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	373	388	104
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	16	47	291
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	694	425	61
85 Obuća	356	446	125	661	148	318	340	107
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	322	287	89	210	73	102	140	137
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	41	86	209
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	2 769	3 044	110
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	2 244	4 797	214

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013	Index Jan-Jul 13 Jan-Jul 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	1 065 038	1 019 630	96
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	197 678	207 965	105
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	14 832	13 543	91
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	44 881	48 358	108
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	29 422	29 474	100
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	5 595	7 170	128
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	30 880	31 828	103
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	20 035	25 522	127
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	6 035	6 049	100
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	21 232	19 091	90
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	13 670	16 367	120	18 557	113	9 177	9 922	108
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	15 590	17 008	109
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	37 020	38 626	104
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	30 976	30 524	99
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	6 044	8 102	134
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	39 405	29 874	76
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		1 111	806	73
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	221	283	128
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	48	48	99
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	3 154	3 423	109
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	6	2	28
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	365	702	192
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	1 443	1 351	94
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	29 838	19 750	66
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	3 218	3 509	109
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	203 860	141 618	69
32 Kameni uglj, koks i briketi	333	419	126	411	98	302	527	175
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	121 812	103 243	85
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	7 418	6 685	90
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	74 328	31 162	42
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	8 798	8 202	93
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	351	303	86
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	8 264	7 736	94
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	183	164	90
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	96 664	104 180	108
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	1 376	1 672	121
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	2 740	2 116	77
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	11 420	12 919	113
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	29 610	32 111	108
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	25 236	26 424	105
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	2 043	2 231	109
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	1 658	1 755	106
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	12 616	13 535	107
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	9 964	11 417	115

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jul 2012	Jan-Jul 2013	Index Jan-Jul 13 Jan-Jul 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	146 705	149 951	102
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	162	166	103
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	9 225	8 015	87
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	10 468	10 159	97
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	16 737	17 135	102
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	8 664	7 992	92
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	39 709	42 600	107
67 Gvozde i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	19 565	22 480	115
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	7 253	7 648	105
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	34 923	33 756	97
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	207 650	209 062	101
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	5 703	2 942	52
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	11 460	10 100	88
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	1 207	2 198	182
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	33 436	31 862	95
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	12 139	13 155	108
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	19 110	24 745	129
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	38 565	39 874	103
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	61 143	55 779	91
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	24 888	28 407	114
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	126 857	127 465	100
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	6 774	6 976	103
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	25 105	24 501	98
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	3 362	4 280	127
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	24 906	28 016	112
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	15 944	17 270	108
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	11 564	9 010	78
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	2 852	2 980	105
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	36 349	34 432	95
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	734		425	58	401	2 687	669

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremili:

Maja VUČINIĆ i Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org